

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
1	วัดชุมวังขนขว้าง	3	พระอธิการมนตรี รักจิโต	3	-
2	วัดห้วยวัวตาย	4	พระครูขันติ สารโสภณ	5	-
3	วัดนิมิตมงคล	5	พระครูพิทักษ์ธรรมคุณ	5	-
4	วัดคงแก้ว	1	พระแวว ภูมิสันเทียะ	3	-

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
1	ประเพณีทำบุญกลางบ้าน	เป็นประเพณีที่ชาวบ้านวังขนขว้างได้ปฏิบัติสืบต่อกันมานาน เป็นการทำบุญเพื่อเสริมมงคลแก่หมู่บ้าน	ขึ้น 6 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี	-ลาน เอนกประสงค์
2	วันมาฆบูชา	วันมาฆบูชา เป็นสำคัญวันหนึ่งของพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
3	ประเพณีวันสงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ	วันที่ 12- 15 เมษายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต.วังขน ขว้าง ศาสน สถานในพื้นที่ ฯ

		รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆ มากมาย		
4	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน 6 เนื่องในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพานพุทธศาสนิกชนจะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังธรรม เวียนเทียน เจริญ ภาวนา ฯ	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
5	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ ทุกรูปจะต้อง ปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐาน อยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยัง สถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจ จำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะ อยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็น ระยะเวลา 3 เดือน มีประเพณี สำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษา และประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
6	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรง ประกาศพระพุทธศาสนาเป็น ครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จน พระอัญญาโกณฑัญญะ ได้	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

		บรรลุนิหารกรรม และขอถวายเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จนถึงได้ว่าเป็นวันแรกที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย		
7	วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ผู้ทรงประทานความรัก ความเมตตา และเสียดลความสุขส่วนพระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ ธรรมรักษ์เผยแผ่ ประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับธงชาติตามสถานที่ราชการ อาคารบ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ 12 สิงหาคมของทุกปี	- ครอบครัวชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ

ลำดับที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
8	ประเพณีสารทเดือนสิบ	ประเพณีสารทเดือนสิบมีมาตั้งแต่พุทธกาล เป็นการแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติพบปะพี่น้องที่อยู่ห่างไกล	วันแรม 1 ค่ำ ถึง แรม 15 เดือนสิบ	- ศาสนาสถานในพื้นที่

		มีการกวณกระชาถวายพระสงฆ์ ซึ่งทางวัดจะได้เก็บไว้เป็น เสบียงในช่วงฤดูฝน		
9	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่ พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัย ที่ต้องอยู่ประจำที่ หรือในวัด แห่งเดียวตลอด 3 เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิด โอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่า กล่าวตักเตือนเรื่องความ ประพฤติของตน เพื่อให้เกิด ความบริสุทธิ์ ความเคารพนับ ถือและสามัคคีกัน เมื่อออก พรรษาแล้วจะได้นำความรู้จาก หลักธรรมและประสบการณ์ที่ ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่ แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชน จะไปทำบุญทำทาน รักษาศีล และพึงธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
10	ประเพณีการทอดกฐิน	การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐิน ไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่าง ต่ำ 5 รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใด รูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจาก คณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การ ทอดกฐินในแต่ละปีกำหนด ให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน 1 เดือน หลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ ต้องมีพระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ ขาดพรรษาเลย แต่ละวัด สามารถรับกฐินได้ปีละ 1 ครั้ง	แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง กลางเดือน 12	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

		การทอดกฐินนั้น มีหลายประเภท ในพื้นที่ตำบลสระแก้ว ส่วนใหญ่จะเป็นกฐินสามัคคี ที่มีเจ้าภาพร่วมกัน จะมีการตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการ แล้วมีหนังสือบอกบุญไปยังผู้อื่นด้วย		
11	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้อลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ(ขึ้น 15 ค่ำ) เดือน 12	ในพื้นที่ตำบลและใกล้เคียง
ลำดับที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
12	วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ พระผู้ทรงกอปรด้วยพระวิริยะอุตสาหะ บำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ ด้วยพระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่เลือกชาติ ศาสนา ที่อยู่ได้พระบรมโพธิสมภาร และประเทศชาติ มีความผาสุก และเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร	วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี	- ครอบคลุมชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ

		และมีการจัดกิจกรรม/โครงการ เกิดพระเกียรติฯ เช่น การ บำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระ ราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัด นิทรรศการ ระดับชาติ ตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อ ถวายเป็นพระราชกุศล และ ร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ		
13	วันธรรมสวนะ	“วันธรรมสวนะ ” เรียกชื่ออีก อย่างหนึ่งว่า “วันพระ ” หมายถึงการฟังธรรมของชาว ไทยพุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะ คือ วันขึ้น 8 ค่ำ แรม 8 ค่ำ และ วันขึ้น 15 ค่ำ แรม 15 ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหาร ผลไม้ เครื่องสักการะไปวัด เพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์		
ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
		รวมทั้งรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา	ทุกวันธรรมสวนะ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
14	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน สมัยโบราณมีขั้นตอนต่างๆ หลายขั้นตอน เริ่มจากการเกี่ยว พาราตี การทาบทาม การสู่ขอ และการแต่งงาน เมื่อขบวน เจ้าบ่าวไปถึงบ้านเจ้าสาว มักจะถูกปิดทางไม่ให้เข้าไป ต้องมีการจ่ายค่าผ่านทาง ญาติ เจ้าสาวจะงุมมือเจ้าบ่าวไปใน ห้องประกอบพิธี เมื่อได้มีการ ตรวจสอบสินสอดทองหมั้น	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	ส่วนใหญ่จะจัด บ้านเจ้าสาว หรือสถานที่ ต่างๆ ตามความ สะดวก

		เรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธี สงฆ์ ถวายภัตตาหาร แล้วมีพิธี กราบหมอน เจ้าบ่าวมอบ ของขวัญให้เจ้าสาว เป็นอัน เสร็จพิธีและมีการเลี้ยงแขก ตกค่ำจะมีพิธีห้อยหอให้คู่บ่าว สาว เรียกว่า “การเรียงสาธ เรียงหมอน”		
15	ประเพณีการบวชนาค	ตามประเพณีชาวไทย อายุ 20 ปี บริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทน บุญคุณพ่อแม่ การบวช สมัยก่อนต้องบวชกัน 1 พรรษา ปัจจุบันระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น 7 วัน 15 วัน 30 วัน การ บวชถือได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษา ถึงหลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไปปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด มีความอดทน อดกลั้น และเข้าใจโลกธรรม	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	การเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	นายบุญมี พลอยสีธรรมชาติ	๑๒๑ ม.๑ ต.วังขอน ขว้าง
2	การทำปุ๋ยหมัก	นายนิคม คงทน	194 ม.5 ต.วังขอนขว้าง
3	การผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ	นายสุพจน์ สีสมุทร	36/2 ม.4 ต.วังขอนขว้าง
4	การเลี้ยงโคขุนครบวงจร	นายนิคม คงทน	194 ม.5 ต.วังขอนขว้าง
5	การทำปุ๋ยหมัก	นางอุไรวรรณ พรหมวี	16 ม.1 ต.วังขอนขว้าง

ด้านดนตรี นาฏศิลป์ การนวด และการละเล่นพื้นบ้าน

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	การฟ้อนรำ	นางแบบ รักษาพล	231 ม.3 ต.วังขอนขว้าง
2	การฟ้อนรำ	นางสาวสุลัดดา รักษาพล	231 ม.3 ต.วังขอนขว้าง
3	ดนตรีไทย	นายบำรุง ชามทอง	117 ม.1 ต.วังขอนขว้าง

4	นวดแผนไทย	นายฟอง สุทิน	22/2 ม.1 ต.วังขนขว้าง
---	-----------	--------------	-----------------------

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	การผลิตแก๊สหุงต้มจากมูลโค	นายนิคม คงทน	194 ม.5 ต.วังขนขว้าง
2	ไม้กวาดไม้ไผ่	นายบุญนำ ชลบุตร	15 ม.5 ต.วังขนขว้าง
3	การประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์	นางทองหล่อ ไชยหนิตย์	ม.2 ต.วังขนขว้าง
4	เครื่องจักรสานจากไม้ไผ่	นายขอบ สุวรรณวงศ์	83 ม.6 ต.วังขนขว้าง
5	การจัดดอกไม้งานพิธีต่างๆ	นายภควัฒน์ บุญเกิด	99 ม.5 ต.วังขนขว้าง

ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยารักษาโรค

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	ยาสมุนไพรแผนโบราณ	นายวิรัตน์ กันหา	91 ม.3 ต.วังขนขว้าง
2	การผลิตเครื่องแกง	นางดวงนภา สีดำ	176 ม.5 ต.วังขนขว้าง
3	อาหารพื้นบ้าน	นางบุญเพียง สีสมุทร	12/2 ม.5 ต.วังขนขว้าง
4	อาหารพื้นบ้าน	นางสมพร สีดำ	๙ ม.๕ ต.วังขนขว้าง
5	ขนมไทย	นางทองแดง เมฆขุนทด	32 ม.5 ต.วังขนขว้าง

ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1	พิธีกรรมทางศาสนา	นายเหรียญ สีสมุทร	๓/๔ ม.5 ต.วังขนขว้าง
2	พิธีกรรมทางศาสนา	นางถวิล โดสารเดช	210 ม.3 ต.วังขนขว้าง
3	ทำขวัญนาค	นายบุญเกิด ไชยหนิตย์	81 ม.2 ต.วังขนขว้าง